

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
Hungarian Chamber of Commerce and Industry
EU képviselő/EU Representative Office
11, Boulevard Bischoffsheim, 1000 Brussels

Tel: +32-(0)2-737-1403 Fax: +32-(0)2-735-6599
Mobil: +32-(0)494 11 53 91
E-mail: hcci.bxl@skynet.be

EU HÍRLEVÉL

2017/13. szám szeptember 29.

HÍREK

- Az unió helyzete 2017-ben: fogjuk be a szelet a vitorláinkba!
- Hatályba lépett az EU és Kanada közötti kereskedelmi megállapodás
- WiFi4EU: új uniós rendszer az ingyenes internetért
- Termékek és szolgáltatások akadálymentesítése
- Új elemek az európai iparpolitikai stratégiában
- Építőipar: uniós éllovas a júliusi magyar adat
- Határokon átnyúló kereskedelem – határügyi kapcsolattartó pontot hoz létre az Európai Bizottság
- A nem személyes adatok szabad áramlásának Unión belüli kerete

ESEMÉNYEK

- Ipari innováció információs napok
- Régiók és városok európai hete: a KKV-k regionális együttműködése a fejlett gyártás területén
- SME Intergroup Breakfast: szolgáltatási e-kártya
- Energia Információs Napok
- Eurochambres Economic Forum 2017 – kamarák a digitalizáció korában
- Nyersanyag Hét 2017
- Szakképzés Európai Hete
- Magas szintű konferencia: A szakképzés és az üzleti szféra kapcsolata
- Intelligens, innovatív és fenntartható európai mobilitás
- Keleti partnerség 5. csúcstalálkozó
- Civil társadalom díj 2017
- EuroMed Invest záró konferencia

PÁLYÁZAT

- Aktuális pályázati kiírások:*
- Egymilliárd euró a fenntartható közlekedés fejlesztésére
 - H2020 projektek konzorciumai által meghirdetett versenypályázati kiírások

FÓKUSZBAN AZ UNIÓ

Kamarai delegáció Brüsszelben –
szakmai konzultáció az Európai Bizottság szakértőivel

Az unió helyzete 2017-ben: Fogjuk be a szelet a vitorláinkba!

További információk:

https://ec.europa.eu/hungary/news/20170913_az_unio_helyzete_2017_hu

Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke megtartotta az unió helyzetét értékelő 2017. évi beszédét. Beszédében ismertette, milyen célok elérését tekinti prioritásnak az előttünk álló évre, és felvázolta arra vonatkozó elképzeléseit, hogy az Unió milyen fejlődési pályát járhat be 2025-ig. Ennek során bemutatta az egységesebb, erősebb és demokratikusabb Unió megvalósítására irányuló ütemtervet, és szorgalmazta, hogy az ütemterv végrehajtására a 2019 tavaszán esedékes európai parlamenti választásokig kerüljön sor. Az elnök hangsúlyozta, hogy az Európai Uniónak a szabadság, az esélyegyenlőség és a jogállamiság alapelvein kell alapulnia.

Hatályba lépett az EU és Kanada közötti kereskedelmi megállapodás

Szeptember 21-én ideiglenesen hatályba lépett az EU és Kanada között létrejött átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás (CETA). A CETA új lehetőségeket kínál az uniós vállalkozások számára. A kereskedelmi megállapodás évente 590 millió EUR összegű megtakarítást jelenthet az uniós vállalkozások számára: ezt az összeget kellett vámok címén megfizetni a Kanadába exportált áruk után. A CETA megszünteti a vámokat az Európai Unió és Kanada közötti kereskedelem tárgyát képező termékek (tarifacsoportok) 98 %-a esetében. Ezenkívül az uniós vállalkozásoknak minden eddignél jobb hozzáférést biztosít a kanadai közbeszerzési szerződésekhez.

További információk:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3121_hu.htm

WiFi4EU: új uniós rendszer az ingyenes internetért

További információk:

[http://europa.eu/rapid/press-release MEM-O-17-1536_hu.pdf](http://europa.eu/rapid/press-release_MEM-O-17-1536_hu.pdf)

Úton van az európai közterületeken ingyenesen használható WIFI, miután az Európai Parlament megszavazta az ehhez rendelt pénzügyi forrás első csomagját. A kezdeményezés célja, hogy a közterületeken és közintézményekben mindenki ingyenesen, jó minőségű internethez férjen hozzá. Az EU külön alappal támogatja, hogy 2020-ig mintegy 6000, eddig ingyenes wifivel le nem fedett településen építsenek ki hotspotokat a közösségi élet helyszínein. A tájékoztatás szerint főként a közintézmények és fenntartóik pályázhatnak majd a támogatásra, hogy a települések főterein, parkjaiban, múzeumaiban, könyvtáraiban, vasútállomásain, kórházaiban elérhető legyen a nagysebességű és ingyenes wifi. Az Európai Parlament jóváhagyása által már 2018 elején megnyílhat a pályázatok benyújtásának lehetősége.

Termékek és szolgáltatások akadálymentesítése

Megkezdődhetnek az intézményközi tárgyalások az Európai Unióban a termékek és szolgáltatások akadálymentesítéséről azt követően, hogy az Európai Parlament elfogadta az Európai Bizottság javaslata alapján kiegészített álláspontját. Az elfogadott európai akadálymentesítési intézkedéscsomag számos termékhez és szolgáltatáshoz ír elő jobb hozzáférhetőséget. A listán szerepelnek egyebek között a pénzfelvevő automaták, a jegyárúsító automaták és beléptető rendszerek, a számítógépek, telefonok és tévék, banki szolgáltatások, a közlekedés, ideértve a tömegközlekedés egyes eszközeit, az e-könyvek, weboldalak és egyéb mobilalapú szolgáltatások. Az Európai Bizottság által javasolt kötelezettségek alól mentesülnek a 10 főnél kevesebb embert foglalkoztató cégek és/vagy a 2 millió euró alatti forgalmat bonyolító vállalkozások.

További információk:

<http://www.europarl.europa.eu/news/hu/press-room/20170911IPR83596/termek-es-szolgaltatasok-akadalymentesites>

Új elemek az európai iparpolitikai stratégiában

További információk:
http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3185_hu.htm

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/EN/COM-2017-479-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

Az Európai Bizottság előterjesztette új uniós iparpolitikai stratégiáját, amely egységes keretbe szervezi a már meglévő és az új horizontális és ágazati kezdeményezéseket. Az új európai iparpolitikai stratégia célja, hogy az uniós iparágak a világ élvonalában maradjanak, illetve a világ élvonalába kerüljenek az innováció, a digitalizáció és a dekarbonizáció terén – olvasható az Európai Bizottság közleményében. Az EU iparpolitikai stratégiájának legfontosabb új elemei között a következők szerepelnek: az ipar kiberbiztonságának megerősítése, a nem személyes jellegű adatok szabad áramlása, a műanyagokra vonatkozó stratégia, a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok szabályozása, a közbeszerzési eljárások minőségi javítása, a készségfejlesztési programok kiterjesztése és a kritikus fontosságú nyersanyagok listájának felülvizsgálata.

Építőipar: uniós éllovas a júliusi magyar adat

Az Eurostat statisztikai jelentése szerint a júniusi 4,1 százalék után júliusban 3,4 százalékkal haladta meg az építőipari termelés volumene az egy évvel korábbit az Európai Unióban. A tagállamok közül a legdinamikusabb növekedésről Magyarország számolt be (22,6 százalék); Svédországban 21,2, Lengyelországban 19,8, Szlovákiában 14,7 százalékos volt az éves növekedés. Éves összevetésben visszaesésről csupán két tagállam számolt be: az Egyesült Királyságban 1,1 százalékkal, Olaszországban 0,4 százalékkal marad el a termelés volumene a 2016. júliusitól.

További információk:

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8233462/4-19092017-AP-EN.pdf/c03763f7-a05e-495e-89ca-62e39388f932>

Határokon átnyúló kereskedelem –

határügyi kapcsolattartó pontot hoz létre az Európai Bizottság

További információk:
http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3270_hu.htm

A 150 millió ember otthonát jelentő határrégiókban rejlő gazdasági potenciál teljes körű kiaknázása érdekében az Európai Bizottság elindította a „határügyi kapcsolattartó pontot”. A kapcsolattartó pont kifejezetten ezekre a régiókra szabott támogatást nyújt, hogy ezzel is segítse őket a foglalkoztatás és a befektetések útjában álló akadályok lebontásában. A kapcsolattartó pont szakértői igény esetén támogatást nyújtanak a vállalkozások létrehozásához szükséges szabályok összehangolásához, megosztják a más határrégiókban alkalmazott bevált gyakorlatokat és népszerűsítik az online eljárások fokozottabb használatát. A határügyi kapcsolattartó pont 2018 januárjától kezdi meg működését.

A nem személyes adatok szabad áramlásának Unión belüli kerete

Az uniós adatgazdaságban rejlő valamennyi lehetőség kiaknázása érdekében az Európai Bizottság javaslatot tesz a nem személyes adatok EU-n belüli szabad áramlásának új szabályozására. Mivel az új szabályoknak az a célja, hogy megszilárdítsák a bizalmat, a vállalkozások majd várhatóan több felhőszolgáltatást vesznek igénybe, és magabiztosan lépnek új piacokra.

További információk:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3190_hu.htm

2017. október 3-4., Brüsszel
Ipari innováció információs napok

Szervező: Európai Bizottság
Helyszínek: 170 rue de la Loi és 36 rue Froissart

További információk:

<https://scic.ec.europa.eu/fmi/ezreg/RTD-III2017/start>

Regisztráció:

<https://scic.ec.europa.eu/fmi/ezreg/RTD-III2017/registration>

2017. október 11., 14:30-17:00, Brüsszel
Régiók és városok európai hete: A KKV-k regionális együttműködése a fejlett gyártás területén

Szervező: Régiók Bizottsága
Helyszín: Centre Borchette, rue froissart 36

További információk:

http://ec.europa.eu/regional_policy/region-s-and-cities/2017/main_programme.cfm

2017. október 17., Brüsszel
SME Intergroup Breakfast:
Szolgáltatási e-kártya

Szervező: Eurochambres
Helyszín: Európai Parlament, 60 rue Wiertz

További információk:

bertrand@eurochambres.eu

2017. október 23-25., Brüsszel
Energia Információs Napok

Szervező: Európai Bizottság
Helyszín: Európai Bizottság, Charlemagne épület, rue de la Loi 170

További információk:

<http://ec.europa.eu/inea/en/news-events/events/energy-info-days-2017>

2017. október 25-27., Barcelona
Eurochambres Economic Forum 2017 – Kamarák a digitalizáció korában

Szervező: Eurochambres
Helyszín: Casa Llotja de Mar, Barcelona
Részvételi díj: 300 euró

Regisztráció:

https://www.b2match.eu/eurochambres-economic-forum17/sign_up

További információk:

<http://www.eurochambres-economic-forum.eu/>

2017. november 6-10., Brüsszel
Nyersanyag Hét 2017

Szervező: Európai Bizottság
Helyszín: további információk hamarosan

További információk:

http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=9140&lang=en

2017. november 20-24., Brüsszel
Szakképzés Európai Hete

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: számos brüsszeli és európai helyszín

További információk:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1261>

2017. november 22., Brüsszel
Magas szintű konferencia:

A szakképzés és az üzleti szféra kapcsolata

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: további információk hamarosan

További információk:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1261>

2017. november 23.

Intelligens, innovatív és fenntartható európai mobilitás

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: további információk hamarosan

További információk:

https://ec.europa.eu/transport/themes/urban/events/conference-smart-innovative-sustainable-urban-mobility_da

Regisztráció:

<http://www.cvent.com/events/udn-emw/archived-4f054ec891404c7bbfd6bdf65dd2ccab.aspx>

2017. november 24., Brüsszel
5. Keleti partnerségi csúcstalálkozó

Szervező: Európai Tanács

Helyszín: Europa Building

További információk:

<http://www.consilium.europa.eu/hu/meetings/international-summit/2017/11/24/>

2017. december 7., Brüsszel
Civil társadalom díj 2017

Szervező: EGSZB

Helyszín: EGSZB, 99 rue Belliard

További információk:

<http://www.eesc.europa.eu/agenda/our-events/events/2017-eesc-civil-society-prize-innovative-projects-promote-quality-employment-and-entrepreneurship-future-work>

2017. december 14-15., Brüsszel
EuroMed Invest zárókonferencia

Szervező: Eurochambres

Helyszín: további információk hamarosan

További információk:

loppe@eurochambres.eu

Egymilliárd euró fenntartható közlekedés fejlesztésére

Az Európai Bizottság 2017. február 8-án új pályázati felhívást tett közzé az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) és más pénzalapok, köztük az Európai Stratégiai Beruházási Alap forrásainak igénybevételére. A pályázati kiírás célja, hogy ösztönözze a beruházások létrejöttét az innovatív és fenntartható közlekedési infrastruktúra-fejlesztések terén, egyúttal pedig támogassa az infrastruktúra kiépítéséhez szükséges munkahelyek létrejöttét.

Jelentkezési határidő:
2017. november 30.

További információk:

<https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-transport/apply-funding>

H2020 projektek konzorciumai által meghirdetett versenypályázati kiírások

A Horizont 2020 IKT projektek rendszeresen publikálnak tudásközpontok és KKV-k együttműködését, technológia transzfert, kísérleti infrastruktúrák hasznosítását, IKT technológiákra épülő ökoszisztémák fejlesztését támogató versenypályázatokat. A versenypályázatok a H2020 Participant Portálon vagy a projektkezdeményezések weboldalain kerülnek publikálásra.

Jelentkezési határidők:
2017.09.01 – 2017. október: **TagItSmart!**
2017.10.31 - 2018. február: **syabloTe**
2018.01.01 - 2018.03.31: **Vicinity**

További információk:

<http://www.h2020.gov.hu/nemzetkozi-tevekenyseg/nemzetkozi-hirek/h2020-projektek-161024?objectParentFolderId=9383>

**Kamarai delegáció Brüsszelben –
szakmai konzultáció az Európai Bizottság szakértőivel**

Az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtársaságának szervezésével és finanszírozásával, valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara együttműködésével 2017. szeptember 19-21. között 24 fős kamarai delegáció utazott Brüsszelbe.

A kétnapos tanulmányút során a kamarai tisztségviselők és munkatársak betekintést

nyerhettek az európai uniós intézmények működésébe, kiemelt figyelemmel az Európai Bizottság szakpolitikai munkájára. Olyan fontos uniós területeket tekintettek át, mint az oktatás, a szakképzés, a nemzetköziesítés, a belső piac, a kereskedelem, a KKV finanszírozás, az adópolitika, az energiaügyek és az innováció. A kamarai delegáció tájékozódott a jelenleg is működő, valamint kidolgozás alatt álló legfontosabb vállalkozásfejlesztési és –támogatási eszközökben rejlő lehetőségekről, továbbá a SOLVIT problémamegoldó központról, a piacra jutást elősegítő Market Access Database nevű adatbázisról, az uniós Horizont 2020 program innovatív KKV-kat támogató pályázati eszközének magyarországi sikereiről, valamint a tervezett szolgáltatási e-kártyáról.

A tanulmányút kiváló alkalom volt arra, hogy az egész ország területéről érkező kamarai munkatársak a kerekasztal-beszélgetéseken ismertessék véleményüket és javaslataikat, melyek segíthetik az uniós tisztségviselőket abban, hogy árnyaltabb képet kapjanak a gyakorlati kihívásokról és a magyar kis- és középvállalkozások véleményéről. A kamarai delegáció tagjai első kézből értesültek a legfrissebb szakpolitikai tervekről és uniós sikertörténetekről.

A kétnapos szakmai program az **Európai Unió intézményeinek bemutatásával** kezdődött, különös tekintettel az új bizottsági struktúrára, hiszen a 2015 óta működő Juncker-Claude Juncker vezette Európai Bizottság számos újdonságot emelt be az uniós jogalkotási szemléletbe. Az előző öt évhez képest 80%-al kevesebb jogszabály-javaslatot nyújtanak be azért, hogy a jogszabályok rengetege helyett kisebb számú, ugyanakkor minőségi jogszabályok szülessenek. A 2017. évi bizottsági munkaprogram is csak néhány jól kiválasztott kezdeményezésre összpontosít. A mélyebb és méltányosabb belső piac megvalósítása a Bizottság 10 kiemelt prioritásának egyike, a digitális egységes piac fejlesztésével együtt. Az eddigiekhez képest jelentős újdonság, hogy a gazdaság gerincét alkotó kis- és középvállalkozások is külön említésre kerülnek.

Az Európai Unió oktatási és szakképzési politikájának áttekintése során az Európai Bizottság szakértői és a kamarai munkatársak is egyetértettek abban, hogy a legfontosabb kihívást a diákok alapkompenciáinak fejlesztése jelenti. Hiszen az írni, olvasni, alapvető matematikai műveletet elvégezni nem tudó diákokat szakmai pályára is nehéz sikeresen felkészíteni. Gondoljunk csak egy szobafestőre, aki nem tudja kiszámolni egy szoba kifestéséhez szükséges alapanyag mennyiségét.

A tudás alapú gazdaság ráadásul új készségeket, képességeket kíván: az információs-kommunikációs készség, az új ismeretek elsajátításának képessége vagy a vállalkozói készség, de a hagyományos matematikai és szövegértési képesség is a kulcskompetenciák között szerepel. Hiányszakmák helyett egyre inkább a hiány kompetenciák kerülnek a fókuszba. A felsőoktatásban 2015-ben Unió-szerte jelentősen növekedett az iskolát elvégzők aránya. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők 38,7%-os arányával és a 2014 óta tapasztalt 0,8 százalékpontos növekedéssel az Európai Unió egyenes úton halad azon cél elérése felé, hogy 2020-ra 40% legyen a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 30–34 évesek között. Az Európai Bizottság legfrissebb oktatási és képzési figyelője 2017. november 9-én fog megjelenni az <http://ec.europa.eu/education/monitor> honlapon.

Bemutatásra került a **vállalkozások piacra jutását segítő online adatbázis** is (Market Access Database). Az adatbázist továbbra is csak kevés európai cég ismeri és használja, pedig az akár egy piackutatói felméréssel is felér! Itt egy helyen megtalálható minden hivatalos dokumentum és információ, amely egy adott termék exportjához elengedhetetlen. Az adatbázis segítséget nyújthat az exportálni kívánt termék versenyképes árának meghatározásában, a

potenciális piac méretének és a piacon jelen lévő versenytársak felmérésében. A díjmentesen elérhető és folyamatosan frissített adatbázis naprakész és konkrét információkkal szolgál: pontosan kideríthető, hogy egy adott országban adott termékre mekkora a kivetett vámok és adók mértéke, milyen okmánykövetelményeket ír elő az adott harmadik ország és milyen kereskedelmi akadályokkal, helyi sajátosságokkal kell szembenéznie a kereskedőnek. Ezen túlmenően pedig statisztikai adatokhoz, valamint számos tanulmányhoz is hozzá lehet férni. Az adatbázis 108 országra vonatkozó behozatali adatokat tartalmaz. Az adatbázis rendkívül felhasználóbarát és jól áttekinthető, néhány kattintással megjeleníthető a keresett információ.

A vállalkozások számára egyre több digitális eszköz áll majd rendelkezésükre annak érdekében, hogy egyszerűbben és online is hozzáférhessenek a belső piacot érintő információkhoz.

Az e-kormányzással kapcsolatos cselekvési terv részeként például egy **Egységes Digitális Portál** (Single Digital Gateway) jön létre, amelynek keretében a tagállamok e-kormányzati rendszerei összekapcsolásra kerülnének (várhatóan 2020-ra lesz működőképes). Egy nemrégiben készült tanulmány szerint a vállalkozások évente 170 millió eurót takaríthatnának meg, amennyiben a közigazgatási eljárásokat az Unión belül határokon átnyúlóan is teljes mértékben online végezhetnék. A 28 tagállamot számláló egységes piacon az információgyűjtés költségeinek gyors emelkedése különösen kedvezőtlenül érinti a kisebb vállalkozásokat, ami gyakran visszatartja őket attól, hogy a hazai piacokon kívüli lehetőségeket keressenek.

Az Európai Bizottság szándéka továbbá a **szolgáltatási e-kártya** bevezetése is. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatások az EU GDP-jének és a foglalkoztatásnak mintegy 70 %-át teszik ki, a szolgáltatások uniós piaca központi szerepet játszik a munkahelyteremtésben és növekedésben. Ezért az európai szolgáltatási e-kártya célja, hogy csökkentse az ügyintézés bonyolultságát azon szolgáltatásokat nyújtó gazdasági szereplők számára (például mérnöki vállalkozások, informatikai tanácsadók, a kereskedelmi vásárok szervezői), akik szeretnék tevékenységüket más tagállamokra is kiterjeszteni. Cél, hogy a szolgáltatók saját országukban és saját nyelvükön egy egyablakos rendszerben és online tudják intézni adminisztratív kötelezettségeiket. A szolgáltató saját országának illetékes szerve ellenőrizné a szükséges adatokat, amelyeket továbbít a másik tagországnak.

Az Európai Bizottság a **SOLVIT problémamegoldó hálózat** működését és sikereit is bemutatta. Évente megközelítőleg 2000 belső piaci jogi problémát kezelnek. A SOLVIT ugyan már 2002 óta működik, mégis csak nagyon kevés vállalkozás veszi igénybe az egyre fejlődő szolgáltatásait. A vállalkozások az Európai Unió egész területén alapíthatnak céget, forgalmazhatnak termékeket, nyújthatnak szolgáltatást és köthetnek üzletet, azonban az

uniós jog eltérő értelmezéséből, valamint információhiányból fakadóan időnként nehéz érvényesíteni jogait. A SOLVIT díjmentes problémamegoldó szolgáltatása azt tűzte ki célul, hogy segítsen az uniós polgároknak és vállalkozásoknak gyors (átlagosan 30 napon belüli) és gyakorlati megoldást találni belső piaccal kapcsolatos problémáikra. A SOLVIT hálózat harminc központból áll. A nemzeti közigazgatási rendszerek részeként – de az Európai Bizottság támogatásával - minden európai uniós tagállamban, és Izlandon, Liechtensteinben valamint Norvégiában működnek központok. Rajtuk keresztül kérhetnek segítséget a vállalkozások minden határon átnyúló ügyintézésben, az EU-jog helytelen alkalmazása miatt felmerülő problémákban, illetve bármely nemzeti, regionális vagy helyi szintű hatóságot érintő ügyben. A SOLVIT-hálózat magyarországi központjának szerepét az Igazságügyi Minisztérium EU Belső Piaci és Jogi Főosztálya látja el.

Végül, de nem utolsósorban, áttekintésre került az Európai Unió energiapolitikája, valamint az innovatív KKV-k termékeinek és szolgáltatásainak piacra jutását támogató KKV-eszköz feltételei és eredményei.

Az Európai Bizottság 2016 novemberében tette közzé **új klíma-csomagját**. Az intézkedések célja, hogy a tiszta energiákra való átállás következtében megváltozott globális energiapiacra is biztosítsa az Európai Unió versenyképességét. A Bizottság véleménye szerint az EU-nak vezető szerepet kell vállalnia a tiszta energiaforrások használatára való átállásban és nem csak alkalmazkodnia kell ahhoz. Ennek jegyében az Európai Unió vállalta, hogy 2030-ig 40%-kal csökkenti a szén-dioxid-kibocsátást. A csomag egyes elemei a tiszta energiaforrásokkal kapcsolatos innováció felgyorsításával és az európai épületek felújításával foglalkoznak. Tartalmaz a köz- és magánberuházások mozgósítására, az uniós ipar versenyképesebbé tételére, illetve a tiszta energiákra való átállás társadalmi hatásainak mérséklésére irányuló intézkedéseket is.

Az Európai Unió legnagyobb kutatás-fejlesztési keretprogramjának, a Horizont 2020-nak az egyik fontos pályázati lehetősége az ún. **KKV eszköz** (SME Instrument), amelynek keretében a legkiválóbb fejlesztési ötletekre lehet három fázisban forrást nyerni, illetve szakmai támogatást szerezni. Az önállóan, vagy konzorciumban benyújtott projektötleteket folyamatosan lehet elküldeni az Európai Bizottságnak, de vannak határnapok, amikor az összegyűlt projekteket "egy csokorban" értékelik. A Horizont 2020 program KKV-eszközéből eddig összesen 53 magyar cég profitálhatott. Az Európai Bizottság honlapján minden sikeres projekt részletei megtalálhatóak: <https://ec.europa.eu/easme/en/sme-instrument-beneficiaries>.